

ЦИФРОВІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

*МЕРЗЛІКІНА Марія, здобувачка вищої освіти
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Миколаївський національний аграрний університет*

Анотація: *Визначено переваги цифровізації бухгалтерського обліку, проаналізовано основні виклики цього процесу в кризових умовах національної економіки.*

Ключові слова: *цифрові технології, облік, програмне забезпечення, воєнний стан.*

В умовах стрімкого розвитку інформаційних технологій цифровізація стає ключовим напрямом модернізації різних сфер економічної діяльності, зокрема системи бухгалтерського обліку. Впровадження цифрових інструментів дозволяє автоматизувати рутинні операції, знижуючи ймовірність помилок і підвищуючи точність розрахунків. Завдяки цифровим рішенням бухгалтерія стає більш прозорою, оперативною та ефективною, що сприяє поліпшенню фінансового контролю і прийняттю управлінських рішень на основі реальних даних [1]. Дослідження цифровізації бухгалтерського обліку є важливим для розуміння того, як технології можуть змінювати традиційні підходи до ведення фінансової звітності та оптимізації бізнес-процесів.

Україна вже стабільно сприяє прискоренню процесів діджиталізації у сферах бізнесу та державних послуг в контексті євроінтеграційної політики. В рамках адаптації української системи обліку й аудиту до вимог Міжнародних стандартів аудиту (МСА) та Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) [2], процес цифровізації бухгалтерського обліку набуває особливого значення, оскільки вдале його впровадження забезпечує підвищення ефективності та прозорості фінансової звітності, дозволяє полегшити взаємодію підприємств з міжнародними партнерами та інвесторами, а також підвищує конкурентоспроможність на глобальному ринку.

Однак такий процес супроводжується також рядом викликів та перешкод, що зумовлено як технічними, так і організаційними факторами. Серед основних проблем можна виділити нестачу кваліфікованих кадрів, які володіють сучасними цифровими технологіями, а також необхідність забезпечення кібербезпеки та захисту персональних даних.

Воєнний стан та нерегулярне електропостачання сповільнили поширення та використання електронного обліку в Україні та створили додаткові труднощі [3,4], зокрема обмежений доступ до Інтернету і цифрових ресурсів, перерви у роботі електронних систем через відключення електроенергії, а також ускладнення в обслуговуванні та підтримці інфраструктури для збереження даних. Проте навіть в таких умовах продовжують з'являтися та поширюватися нові українські програми для ведення бухгалтерського обліку у відповідь на важливий виклик – необхідність відмови від російського програмного забезпечення, що раніше застосовувалося в низці українських підприємств.

Таблиця 1 Перелік найпопулярніших українських програм для ведення бухгалтерського обліку

Назва програми	Особливості
«MASTER: Бухгалтерія»	Програма адаптована до українського законодавства, доступна у хмарному та стаціонарному варіанті, дозволяє автоматизувати облік операцій з грошовими коштами та їх еквівалентами, вести облік фактичних витрат в розрізі аналітики та робити автоматичний розподіл витрат
«М.Е.Дос»	Використовується для надсилання звітності до контролюючих органів та обміну первинними документами між контрагентами
«Dilovod»	Використовується для ведення управлінського обліку та обліку товарних запасів
«iFin»	Сервіс для подання електронної звітності
«Дебет Плюс»	Є оптимальним програмним забезпеченням для комунальних підприємств та малого бізнесу, автоматизує оперативний, фінансовий та бухгалтерський облік
«SMARTFIN.UA»	Розрахована для ФОП та бухгалтерських фірм, включає в себе низку основних інструментів для ведення обліку
«BOOKKEEPER»	Доступна лише онлайн-версія, наявні функції ведення оперативного обліку торгівлі, формування регламентованих звітів й електронної звітності

Джерело: узагальнено автором за інформацією [3,5]

Головними причинами використання програмного забезпечення в сфері бухгалтерського обліку серед підприємств України залишається подача звітності, здійснення платежів та ведення електронних таблиць [6]. Поряд із тим, ефективне впровадження нових програмних рішень для бухгалтерського обліку спрощує роботу з фінансовими даними, автоматизує операції та

покращує точність обліку, наявні виклики і перешкоди свідчать про необхідність подальшого розвитку цифрової інфраструктури.

Отже, що цифровізація бухгалтерського обліку в Україні є важливим кроком у модернізації національної економіки та інтеграції в глобальну фінансову систему. Незважаючи на технічні труднощі та виклики, спричинені воєнним станом і нерегулярним електропостачанням, в Україні продовжують з'являтися нові цифрові рішення, які сприяють підвищенню прозорості та ефективності облікових процесів.

Література:

1. Potryvaieva, N., Palieiev, A. (2023). Accounting outsourcing as a modern effective tool of enterprise management. Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science, 27(3), 18-30. <https://doi.org/10.56407/bs.agrarian/3.2023.18>

2. Онешко С., Дороздова О., Іванова Н. (2023) Щодо зростання інформаційного потенціалу цифрового економічного простору: модернізація бухгалтерського обліку та аудиту в Україні. Академічні візії. 2023. № 21. URL: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.8143112>

3. Potryvaieva, N., Kozachenko, L., Nedbailo, I., Nesterchuk, I. (2022). Digitization of accounting in the management of business processes of enterprises of the agro-industrial complex. Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science, 26(1), 79-88. [https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26\(1\)-8](https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26(1)-8)

4. Петченко М. (2023) Аналіз тенденцій упровадження цифровізації та диджиталізації в бухгалтерський облік (український кейс). Financial and credit activity problems of theory and practice. Т.1, № 48. С. 105–113. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.48.2023.3951>

5. ТОП 7 українських програм для ведення бухгалтерії 2024: веб-сайт. URL: <https://finacademy.net/ua/materials/article/perehodimo-na-ukrayinske> (дата звернення: 23.09.2024).

6. Тенюх З., Пелех У. (2022) Діджиталізація бухгалтерського обліку в Україні: стан та перспективи розвитку. Економіка та суспільство. № 41. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-66>

Abstract: *The advantages of digitalization of accounting are determined, the main problems of this process in the crisis conditions of the national economy are analyzed.*

Keywords: *digital technologies, accounting, software, martial law.*

*Науковий керівник - ПОТРИВАЄВА Наталя,
д-р екон. наук, професорка, професорка кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський
національний аграрний університет,
м. Миколаїв*